

Dosarul nr.1ra-610/2023
1-19144231-01-1ra-19042023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHEIERE

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor,

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Beșliu Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui

Beșliu Serghei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.09.2019 – 30.07.2020;

Instanța de apel: 24.08.2020 – 17.01.2023;

Instanța de recurs: 19.04.2023 – 17.04.2024.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 iulie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Beșliu Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

A fost dispusă încasarea de la Beșliu Serghei în beneficiul statului suma de 36 362,78 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Xxxx, fiind dispusă încasarea de la Beșliu Serghei în beneficiul părții vătămate Xxxx, suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la 23.08.2013, în perioada de timp cuprinsă între ora 01:00 - 06:00, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu Mărgineanu Andrei, Gușilă Serghei și o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, prin participație simplă, având intenția și urmărind scopul satisfacerii poftelor sexuale, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, a acostat-o pe Xxxx, care s-

a urcat în automobilul condus de o persoană pe nume Cornel, pentru a se deplasa spre domiciliul ei din xxxx, după care în mod forțat au obligat-o să bea băutură alcoolică de tip vodcă, până ultima a ajuns în stare de inconștientă.

Ulterior, în vederea desăvârșirii intențiilor sale criminale, Beșliu Serghei, împreună cu complicii săi, au transportat-o pe Xxxx în apartamentul nr.xx, din str. xxxx, unde, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, din cauza stării produse de alcool, a constituției sale corporale fragile și a stării de frică în care se afla, în mod forțat a întreținut cu ea un raport sexual, contrar voinței acesteia.

Acțiunile inculpatului Beșliu Serghei au fost încadrate în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, de mai multe persoane.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care inculpatului Beșliu Serghei în baza art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că, pedeapsa aplicată este prea blândă, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului. Prima instanță a dat o apreciere subiectivă și neargumentată ce ține de aplicarea art.90 Cod penal, or, pedeapsa aplicată de prima instanță, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale și anume corectarea și reeducarea persoanei care a comis infracțiunea dată, precum și curmarea și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

De asemenea, a notat că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, prevăzută la art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, în coroborare cu art.16 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

În acest sens, a precizat că circumstanțele reale și personale reținute în sarcina lui Beșliu Serghei, indică la faptul că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art.61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, reieșind din faptul că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost condamnat, din care motive, se apreciază că aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei pentru această categorie de infracțiune nu va atinge scopul pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate cu închisoare, și în această parte se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Pedeapsa aplicată lui Beșliu Serghei prin sentința din 30 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, cu 5 ani închisoare urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală,

acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Beșliu Serghei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal – viol, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, de mai multe persoane.

Referitor la pedeapsa stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Beșliu Serghei.

Instanța de apel a considerat, că prima instanță greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului Beșliu Serghei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(2) lit. c) Cod penal, și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art.90 Cod penal.

În această ordine de idei, soluționând chestiunea privind stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel a conchis că, urmează a se ține cont de gravitatea infracțiunii și pericolul social al faptei săvârșite de către inculpat, de personalitatea și comportamentul acesteia până și după comiterea faptei, de faptul că anterior a fost condamnat, fapt ce denotă că nu a făcut concluzii pozitive pentru sine, nu a adoptat un comportament în spiritul respectării legii și a continuat comportamentul antisocial prin săvârșirea de noi infracțiuni, astfel, reeducarea inculpatului este posibilă doar cu aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, pentru a fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Beșliu Serghei, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

În dezvoltarea argumentelor recursului, susține că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 alin.(1) și 90 Cod penal, astfel, greșit fiind individualizată executarea pedepsei stabilite prin sentință, or, prima instanță corect a motivat soluția sa ținând cont de faptul că o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Consideră că, în speță, este posibilă suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, și acordarea posibilității inculpatului, ca în termenul de probațiune, prin comportament exemplar să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat și va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea lui de societate, întrucât a recunoscut săvârșirea faptelor incriminate și a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că, recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit recursului declarat, se constată că recurentul își exprimă dezacordul său cu pedeapsa stabilită inculpatului Beșliu Serghei de către instanța de apel, prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, semnalând astfel temeiul pentru recurs prevăzute de pct.10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, în vigoare până la modificările introduse prin Legea nr.246 din 31.07.2023, și anume, că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Examinând motivul invocat în recursul părții apărării, instanța de recurs constată că, prin acesta se expune o opinie critică asupra modalității de individualizare a pedepsei, precum și a temeiurilor ce țin de executarea acesteia.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, instanța de recurs atestă că, motivul și temeiul de recurs invocat de către recurent, nu și-a găsit confirmarea, în speță nefiind constată eroarea de drept invocată.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, completul de judecată menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, completul de judecată reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se

stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având competența deplină - în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând temeinicia solicitării privind necesitatea aplicării în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, completul de judecată menționează că, aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel este întemeiată și legală.

Potrivit practicii judiciare, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că pedeapsa închisorii stabilită inculpatului este condiționată de personalitatea acestuia, care nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind atras la răspundere penală, precum și gravitatea faptei imputate, care face parte din categoria celor grave.

Inoportunitatea aplicării unei pedepse de altă categorie, rezultă din însuși caracterul faptei comise, din natura și gravitatea consecințelor infracțiunii comise de Beșliu Serghei, precum și din faptul, că acesta anterior a beneficiat și de stabilirea altor categorii de pedepse, mai blânde, însă nu a tras concluziile necesare și a comis, din nou, o infracțiune, din categoria celor grave, cu intenție, astfel sfidând cu desăvârșire nu numai normele morale, dar și legea penală.

În continuare, completul de judecată mai menționează că nu pot fi reținute nici argumentele apărării prin care se invocă faptul, că circumstanțele examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, precum și căința sinceră, ar condiționa aplicarea în privința acestuia a unei pedepse mai blânde, neprivative de libertate, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, inculpatul beneficiind și de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de drept încălcate, în conformitate cu art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate.

Reieșind din cele expuse supra completul de judecată conchide că, temeieri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate

de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la temeiul de drept invocat de către recurent prevăzut la pct. 16) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, completul de judecată reține că, nu a stabilit nici o argumentare corespunzătoare în susținerea acestui temei, astfel criticarea deciziei instanței de apel în sensul temeiului invocat, este formală și nefondată.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept semnalate de recurent, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului Beșliu Serghei, a fost aplicată în limitele legii.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, completul de judecată concluzionează că, temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu este incident speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Beșliu Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023, în cauza penală în privința lui *Beșliu Serghei* xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor